

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 5P/25/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6423202391
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Kasanová
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2023:6423202391.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom v konaní pred sudkyňou JUDr. Jarmilou Kasanovou vo veci starostlivosti súdu o mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, dieťa rodičov matky: C. D. B., nar. XX.XX.XXXX, trvalý pobyt B. B., E. B. F.XXX, zastúpená Mgr.et.Mgr. G. H. I., so sídlom Žiar nad Hronom, Pod Donátom 5 a otca: J. B., nar. XX.XX.XXXX, trvalý pobyt Ružomberok, t.č. ÚVTOS, Dubnica nad Váhom, Dukelská štvrť č.941/10, o návrhu matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti takto

rozhodol:

Súd z v y š u j e vyživovaciu povinnosť otca J. B., nar. XX.XX.XXXX k mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 80,- eur mesačne na sumu 110,- eur mesačne počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia, ktoré výživné je p o v i n n ý posielat' vždy do rúk matky mal. dieťaťa do 15. dňa v mesiaci vopred.

Súd čo do zvyšku návrh matky z a m i e t a.

Týmto súd m e n í rozsudok Okresného súdu v Žiari nad Hronom sp. značka 5P/30/2015 zo dňa 17.06.2015, právoplatný dňa 25.06.2015.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka mal. dieťaťa a podaným návrhom domáhala zvýšenia vyživovacej povinnosti u mal. Natálie zo sumy 80 € mesačne na sumu 122,77 € mesačne od právoplatnosti rozhodnutia. Návrh odôvodnila tým, že od posledného rozhodovania o výške vyživovacej povinnosti došlo k zmene pomerov na strane mal. dieťaťa, nakoľko naposledy súd rozhodoval o výške vyživovacej povinnosti v roku 2015, aktuálne má dieťa 11 rokov, navštevuje 6. ročník základnej školy. Je žiačkou ZUŠ v Žarnovici, kde navštevuje 4. ročník výtvarného odboru a zároveň je žiačkou ZUŠ v Hliníku nad Hronom kde navštevuje detský spevácky zbor. Matka v návrhu uviedla, že otec sa o mal. nezaujíma, na výživu mal. neprispieva do 01.06.2021, preto musela požiadať o náhradné výživné, ktoré už v súčasnej dobe nepoberá. Býva aj s maloletou v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi, ktorým mesačne prispieva sumou 500 €.

2. Vzhľadom na to že otec mal. je v súčasnej dobe vo výkone trestu odňatia slobody, k návrhu matky sa vyjadril písomne. O eskortu na pojednávanie nežiadal. V písomnom vyjadrení uviedol (súd ho posúdil podľa obsahu), že s návrhom matky nesúhlasí, pričom je v jeho maximálnom záujme sa o mal. postarať vyživovacou povinnosťou určenou doposiaľ súdom. Uviedol, že nemá žiadny príjem, nepoberá starobný ani invalidný dôchodok, nepoberá ani štátnu dávku v hmotnej núdzi a jeho rodičia si nemôžu dovoliť ho finančne podporovať. Navrhol ponechať výšku vyživovacej povinnosti sumou 80 € mesačne. Podľa neho určité výdavky, ktoré matka uviedla v návrhu sú nadbytočné napr. 50 € mesačne na oblečenia a obuv, zbytočne platby za tenis a športové potreby s tým súvisiace, nesúhlasí, aby mal navštevovala

detský spevácky zbor, pretože matka sa s ním vopred o tom nedohodla. K osobným pomerom uviedol, že nové manželstvo neuzavrel, nemá ani iné vyživovacie povinnosti. Vo výkone trestu nie je pracovne zradený. Pred výkonom trestu pracoval v SBS-SECURITY, kde dosahoval príjem 15000-20000 českých korún. Nie je vlastníkom nehnuteľností, nemá auto a ani nedisponuje s finančnou čiastkou vyššou ako 0,01 €, nemá ani veci vyššej hodnoty. Je bezdomovec, nemá ani trvalé bydlisko. Vo výkone trestu je od 13.05.2021 do 13.08.2024.

3.Matka mal. dieťaťa na pojednávaní dňa 30.10.2023 zotrvala na podanom návrhu.

4.Otec mal. na pojednávanie dňa 30.10.2023 prevolávaný nebol (nepožiadal o eskortu), o termíne pojednávania bol upovedomený, súd konal v jeho neprítomnosti.

5.Zástupkyňa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica pracovisko Žarnovica navrhla zvýšiť vyživovaciu povinnosť otca k mal. s poukazom na to, že zvýšenie vyživovacej povinnosti je v záujme mal. dieťaťa, pričom od posledného rozhodovania o výške výživného došlo k zmene pomerov hlavne na strane mal. dieťaťa, mal.je strašia, fyzicky vyspelejšia, chodí na druhý stupeň základnej školy. Otec sa na plnení nad rámec výživného nepodieľa.

6.Podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 4 a 5 Zákona o rodine v znení neskorších predpisov, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, neplnoleté alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nutné vynaložiť.

7.Podľa § 78 ods. 1,3 Zákona č. 36/2005 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre mal. dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

8.Podľa § 75 ods. 1 Zákona č. 36/2005 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

9.Z vykonaného dokazovania súd má za preukázané, že manželstvo rodičov mal. A. bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom sp.zn. 10P/112/2013 zo dňa 14.2.2014, právoplatné dňa 27.02.2014. Na čas po rozvode súd schválil dohodu rodičov o úprave práv povinností k mal. A., ktorú zveril do osobnej starostlivosti matky, ktorá ju bude aj zastupovať a spravovať jej majetok. Otec mal. bol zaviazaný prispievať na jej výživu sumou 60 € mesačne. Naposledy bola upravená výška vyživovacej povinnosti otca k mal. dieťaťu rozsudkom Okresného súdu v Žiari nad Hronom sp. zn. 5P/30/2015 zo dňa 17.06.2015, právoplatné dňa 25.06.2015. Súd zvýšil vyživovaciu povinnosť otca k mal. dieťaťu na sumu 80 € mesačne počnúc dňom 01.07.2015.

10.V čase posledného rozhodovania o výške výživného mal. A. mala 3,5 roka a navštevovala materskú školu. V uvedenom období matka mal. dieťaťa pracovala brigádnicky, poberala predĺžený rodičovský príspevok vo výške 203,20 € a rodinné prídavky na dieťa vo výške 23,52 € mesačne. Bývala v spoločnej domácnosti s rodičmi. Otec mal. dieťaťa pracoval v ČR v spoločnosti Nemos Sokolov, s.r.o., pobral základnú mzdu vo výške 12.000,-Kč v netto 11.960 € a podľa vlastného vyjadrenia mal aj variabilný príjem 3 % zo základne mzdy, čo je však nepravdivé.

11. Súd vo veci vykonal dokazovanie a zisťoval schopnosti, možnosti a majetkové pomery oboch rodičov, ako aj potreby mal. dieťaťa.

12. Mal. A. je od 1.9.2023 žiačkou 6. ročníka Základnej školy v Žarnovici. Navštevuje ZUŠ v Žarnovici 4. ročník výtvarného odboru, matka platí 6 € mesačne (30 € ročne) k tomu pomôcky na výtvarnú výchovu vo výške 5 € mesačne a ZUŠ v Hliníku nad Hronom detský spevácky zbor, matka platí 5 € mesačne (45 € ročne). Matka podľa potreby zakupuje školské potreby, podľa vyjadrenia matky sumou 100 € ročne. Za tenis platí 50 € mesačne, športové potreby (tenisové oblečenie, raketa, lopta a pod.) 100 € ročne. Cestovné náklady (Hodruša Hámre- Žarnovica a späť) suma 50 € mesačne, telefón 5 € mesačne, knihy 10 € mesačne, vreckové 40 € mesačne. Mal. platí obedy sumou 40 € mesačne. Ostatné bežné náklady ako strava, oblečenie, obuv, hygiena.

13. Súd zisťoval aktuálne majetkové a sociálne pomery na strane matky maloletého dieťaťa. Matka mal. dieťaťa pracuje v Nemocnica AGEL Žiar nad Hronom a Banská Štiavnica s.r.o. ako sanitárka s priemerným čistým mesačným príjmom vo výške 1.317,49 €. Býva spolu s mal. v dome svojich rodičov, ktorým mesačne prispieva sumou 500 €. V uvedenom je započítaná aj suma na PHM motorového vozidla jej rodičov, ktorí v prípade potreby jej vypomôžu aj takýmto spôsobom.

14. Súd zisťoval aj aktuálne majetkové a sociálne pomery na strane otca maloletého dieťaťa. Otec mal. dieťaťa je vo výkone trestu odňatia slobody do 13.08.2022 do 13.08.2023 na základe rozhodnutia Krajského súdu Žilina sp.zn. ONtc/14/2022, ktorý rozhodol o uznaní a vykonaní vo výroku o vine a treste odňatia slobody rozsudok Okresného súdu Ústí nad Labem sp.zn. 6T/34/2021 zo dňa 10.05.2022 právoplatný dňa 13.05.2022 a rozsudok Obvodného súdu pre Prahu 7 sp.zn. 3T/47/2020 zo dňa 05.02.2021 právoplatný dňa 13.05.2021 v spojení s uznesením Mestského súdu v Prahe sp.zn. 67To/113/2021 zo dňa 13.05.2021, ktorý bol vo výroku o treste zrušený uznávacím rozsudkom. Otec mal. dieťaťa bol odsúdený za pokus prečinu šírenia pornografie, pokus prečinu zneužitia dieťaťa k výrobe pornografie, pokus prečinu nadväzovania nedovolených kontaktov s dieťaťom, pokus prečinu ohrozovania výchovy dieťaťa. Zo správy Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom súd zistil, že otec do výkonu trestu odňatia slobody nastúpil dodaním z cudziny do Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Bratislava dňa 24.03.2023. Pracovne zradený nebol. Dňa 10.05.2023 bol umiestnený do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom. Pracovne zaradený, pre nedostatok pre neho vhodnej práce, je slobodný, má ukončené stredné odborné vzdelanie. Okrem mal. A. iné vyživovacie povinnosti nemá. Nové manželstvo neuzavrel. Podľa vlastného vyjadrenia pre nástupom na výkon trestu pracoval v Českej republike a dosahoval príjem cca 812 € (20.000,-Kč).

15. Z vykonaného dokazovania súd má za preukázané, že od poslednej úpravy výšky vyživovacej povinnosti, došlo k podstatnej zmene pomerov najmä na strane mal. dieťaťa. Naposledy bola určená výška vyživovacej povinnosti s účinnosťou od 01.07.2015 sumou 80 €. V tom čase mala mal. A. 3,5 roka a navštevovala materskú škôlku. V súčasnej dobe je žiačkou 6. ročníka Základnej školy v Žarnovici a má 11,5 roka. Výška vyživovacej povinnosti bola upravovaná pred 8 rokmi. Maloletá A. je fyzicky vyspelejšia. Je logické, že od poslednej úpravy výšky výživného potreby mal. dieťaťa značne vzrástli s poukazom na jej vek, návštevu druhého stupňa základnej školy, zvýšenie nákladov na stravu, ošatenie, hygienu, telefón, vreckové, záujmy v umeleckej činnosti ako aj v športe. Matka mal. dieťaťa od otca mal. dieťaťa nežiadala za obdobie 8 rokov zvýšiť výživné. Otec mal. dieťaťa sám, na dobrovoľnej báze, vyššie výživné neposielal, neposielal ani bežné výživné, z čoho vyplýva, aj skutočnosť, že nad rámec výživného neprispieval, na potreby maloletej neprispieval ani žiadnym naturálnym plnením, s mal. sa nestretával.

16. Pri určovaní samotnej výšky výživného súd vychádzal z kritérií uvedených v ustanovení § 75 ods. 1 prvá veta ZoR, t.j. veku, odôvodnených potrieb mal. dieťaťa, ako aj možností, schopností a majetkových pomerov osoby povinnej platiť výživné. Rodič, ktorý sa o dieťa osobne stará, plní vyživovaciu povinnosť prevažne poskytovaním vecných plnení (bývanie, strava, nákup ošatenia, zabezpečenie zdravotnej starostlivosti) a osobnou starostlivosťou. Rodič, ktorý sa o dieťa osobne nestará, prispieva na jeho výživu výživným, ktoré určí súd. Matka zabezpečuje celkovú starostlivosť o maloleté dieťa a hradí všetky výdavky spojené s touto starostlivosťou. Vykonávaním osobnej starostlivosti si matka sčasti vynahrádza finančné vyjadrenie výživného. Matka mal. dieťaťa podala návrh na zvýšenie výživného na súd dňa 08.09.2023 pričom žiadala zvýšiť výživné od právoplatnosti rozhodnutia. Súd konštatuje, že je daný dôvod na zvýšenie vyživovacej povinnosti od obdobia ako žiada matka, nakoľko je zrejmé, že u mal.

došlo k zvýšeniu výdavkov na jej výživu (ako súd špecifikoval vyššie). Na strane matky došlo k zmene pomerov v tom, že je zamestnaná a dosahuje vyšší príjem ako v čase predchádzajúcej úpravy výšky výživného. Jej priemerný mesačný príjem je aktuálne vo výške 1.317,49 €. Na strane otca došlo k zmene pomerov. V čase predchádzajúceho rozhodovania o výške výživného pracoval a dosahoval príjem (podľa vlastného vyjadrenia) cca 812 € (20.000 Kč). V súčasnej dobe je vo výkone trestu odňatia slobody, kde pracovne zaradený nie je. Vyživovacia povinnosť mu nepribudla žiadna.

17. Pokiaľ ide o výšku výživného, výška mesačných výdavkov na dieťa má predstavovať vyčíslenie všetkých pravidelných a nepravidelných platieb na dieťa (bývanie, stravovanie, ošatenie, hygienické potreby, zdravotná starostlivosť, školské potreby a náklady spojené s plnením školskej dochádzky, preprava dieťaťa, poplatky za záujmovú činnosť, primerané náklady na mobilný telefón). Iba základné bežné potreby dieťaťa pokrýva vyživovacia povinnosť rodičov len v tom prípade, ak sú možnosti a schopnosti rodičov slabé alebo objektívne obmedzené a nedovoľujú poskytnúť dieťaťu viac. Pokiaľ to životná úroveň rodičov dovoľuje, treba zohľadniť tiež náklady na voľnočasové aktivity, dovolenky, výlety, detské tábory, lyžiarske kurz a pod., aby sa deti podieľali na výhodách vyššej životnej úrovne rodičov. Výživné by nemalo pokrývať len základné a nevyhnutné výdavky, ale aj výdavky mimoriadne. Súd vychádzal z výdavkov, ktoré na dieťa vyčísli matka, pričom do úvahy pri rozhodovaní vzal len výdavky základné a nevyhnutné a ich výšku súd považoval za primeranú. Súd pri rozhodovaní o výživnom berie do úvahy možnosti a schopnosti rodičov. Otec je momentálne vo výkone trestu odňatia slobody, avšak nepreukázal, že by existovali na jeho strane objektívne dôvody, pre ktoré by si nevedel zabezpečiť príjem pokiaľ nevykonával trest odňatia slobody (otec nepreukázal žiadne zdravotné problémy, ani iné prekážky), práve naopak, pred nástupom do výkonu trestu pracoval a dosahoval pravidelný mesačný príjem. Na rozdiel od maloletého dieťaťa, ktoré si na krytie svojich základných potrieb príjem zabezpečiť nevie, je povinnosťou rodiča prispievať na výživu maloletého, nakoľko je prvoradou povinnosťou rodiča, aby zabezpečil príjem na krytie svojich potrieb a potrieb svojho mal. dieťaťa. Vyživovacia povinnosť rodičov voči deťom predchádza všetky ostatné povinnosti a predchádza všetky ostatné výdavky. Súd má za to, že je v možnostiach a schopnostiach otca príjem na výživu dieťaťa zabezpečiť, avšak svojím nezodpovedným správaním (viď prečiny opísané vyššie, za ktoré bol otec právoplatne odsúdený) sa dostal do situácie, že stratil prácu, výživné na dieťa neplatil, následkom čoho matka musela požiadať v určitom období aj o náhradné výživné. Túto situáciu si však otec spôsobil sám, za čo nemôže niesť následky matka a ani mal. dieťa. Uvedené však nie je dôvodom, pre ktorý by sa nemal uplatniť princíp potenciality. Na záver ešte súd uvádza, že v súčasnej situácii nie je zanedbateľným kritériom pre určenie (zvýšenie) výživného aj vývoj životných nákladov. Súd, vzhľadom na vykonané dokazovanie, dospel k záveru, že je dôvodné zvýšenie vyživovacej povinnosti u mal. A. na sumu 100 € mesačne. Keďže matka žiadala zvýšiť výživné na sumu 122,77 €, súd čo do zvyku jej návrh zamietol. Súd samozrejme poukazuje na skutočnosť, že v budúcnosti, pokiaľ dôjde k zmene pomerov je možné výšku výživného zmeniť.

18. Týmto rozhodnutím súd zmenil rozsudok Okresného súdu Žiar nad Honom sp.zn. 5P/30/2015 zo dňa 17.06.2015 právoplatný dňa 25.06.2015.

19. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje. Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Proti dohode rodičov vo veciach starostlivosti súdu o maloletých, ktorú súd rozsudkom schválil, nie sú rodičia oprávnení podať voči výroku, ktorým bola dohoda schválená, odvolanie.

Toto právo nemajú účastníci konania, ktorí sa vzdali práva podať odvolanie.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov, ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie.

Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému. Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje aj pri výkone rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní. Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje aj vtedy, ak z osobitného predpisu alebo z medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná, vyplýva vykonateľnosť dohody alebo verejnej listiny, ktorou bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.